

30.1.2015

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia č. 1768/2013, ktorú predkladá Ria Martakisová, grécka štátna príslušníčka, o zákonnosti poskytovania bankových úverov vo švajčiarskych frankoch v Grécku

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladateľka petície sa pýta, či je legálne poskytovať bankové úvery vo švajčiarskych frankoch v Grécku, najmä vtedy, ak dotknutá banka nemá vyškolený personál na informovanie potenciálnych príjemcov úveru o príslušnom investičnom produkte. Takisto žiada usmernenia o tom, ako sa chrániť pred opatreniami prijímanými bankou, keďže suma dotknutého úveru je príliš vysoká v dôsledku neustálych zmien výmenného kurzu medzi eurom a švajčiarskym frankom a ona v súčasnosti čelí finančným problémom.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 23. júna 2014. Parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií (článok 216 ods. 6 rokovacieho poriadku).

3. Odpoveď Komisie doručená 30. januára 2015

Pripomienky Komisie

V rokoch 2007 – 2008 neexistoval žiadny osobitný legislatívny rámec upravujúci poskytovanie hypoték na úrovni EÚ. Komisia však vydala 1. marca 2001 odporúčanie o predzmluvných informáciách, ktoré majú spotrebiteľom poskytovať veritelia, ktorí ponúkajú úvery na bývanie. Usmernenia v rámci odporúčania sa prijali vo forme dobrovoľného kódexu správania medzi hypotekárnym priemyslom a skupinami spotrebiteľov. Tento kódex sa špecificky neviazal na pôžičky v cudzej mene a nebol záväzný pre veriteľov. Na základe

dostupných informácií Komisia nedokáže rozhodnúť, do akej miery jednotlivé inštitúcie tento dobrovoľný kódex správania v rokoch 2007 – 2008 dodržiavali. Predpokladáme, že od samého začiatku sa finančné inštitúcie v Grécku dobrovoľným kódexom správania vo výraznej miere riadili. Údajná nedbanlivosť gréckych bánk voči náležitému poskytovaniu informácií spotrebiteľom o možných kurzových rizikách sa musí preto posúdiť na základe gréckych právnych predpisov v danom období.

Komisia navrhla v marci 2001 smernicu o hypotekárnom úvere, ktorá bola prijatá 4. februára 2014. Členské štáty budú musieť transportovať smernicu 2014/17/EU do vnútroštátneho práva najneskôr do 21. marca 2016. Smernica zavádza medziodvetvové opatrenia, ktoré sa vzťahujú na všetky typy hypotekárnych úverov, napr. ustanovenia na vysokej úrovni o odmeňovaní s cieľom obmedziť nadmerné riskovanie, o požiadavkách na znalosti a odbornú spôsobilosť pracovníkov a poskytovaní relevantných informácií spotrebiteľom pred uzatvorením úveru (Európsky štandardizovaný informačný formulár)¹ Text tiež zahŕňa osobitné ustanovenia o úveroch s pohyblivou úrokovou sadzbou a o pôžičkách v cudzej mene. Článok 8 ukladá členským štátom povinnosť, aby v prípade, že sa zmluva o úvere týka úveru v cudzej mene, vytvorili vhodný rámec, ktorý buď prizná spotrebiteľovi za uvedených podmienok právo na prevedenie do alternatívnej meny, alebo bude iným spôsobom obmedzovať devízové riziko, ktorému je spotrebiteľ vystavený. Ďalšie opatrenia by mohli zahŕňať napríklad opatrenia alebo tiež upozornenia za predpokladu, že budú postačujúce na obmedzenie devízového rizika. Z dôvodov právnej istoty a ako sa uvádza v článku 2, sa však ustanovenia smernice o hypotekárnych úveroch nebudú uplatňovať na zmluvy o úvere existujúce pred 21. marcom 2016.

Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB) poslal 21. septembra 2011 odporúčanie² všetkým príslušným vnútroštátnym orgánom, aby riešili systémové riziká vyplývajúce z nadmerného poskytovania úverov v cudzej mene. Na základe získaných informácií výbor ESRB vo svojej doplňujúcej správe dospel k záveru³, že Grécko „plne dodržiava odporúčania“.

Podľa smernice 2005/29/EC, ustanovenia požadujú, aby obchodníci jasne, zrozumiteľne a včas poskytovali dôležité informácie, ktoré spotrebiteľia potrebujú, aby mohli urobiť informované rozhodnutie o kúpe, ako sú hlavné vlastnosti produktu alebo služby ponúkaného na predaj vrátane rizika a očakávaných výsledkov použitia.

Oznámenia Komisie o uplatňovaní smernice 2005/29/EC⁴ ako aj správy⁵ prijatej 14. marca 2013 vymedzujú kľúčové oblasti, kde by sa malo presadzovanie práva zintenzívniť, medzi nimi sa uvádza sektor finančných služieb. Prioritné opatrenia zahŕňajú ďalšie vypracovanie usmerňovacieho dokumentu na rok 2009, rozšírenie a zorganizovanie tematických školení s

¹ Predzmluvný formulár ESIS nahrádza európsky kódex správania v oblasti úverov patriacich do jeho oblasti pôsobnosti.

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:342:0001:0047:en:PDF>

³ http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/2013/ESRB_2013_2.en.pdf?e48c0195897f850f84879712ce2f2cf7 Grécko bolo hodnotené ako plne dodržiavajúce 2 zo 7 odporúčaní. V otázke ostatných 5 odporúčaní poskytla príslušná národná inštitúcia dostatočné vysvetlenie dôvodov jej nečinnosti. Údaje potrebné na navrhované opatrenia preskúmanie poskytli príslušné národné authority, analyzovala ich však medzinárodná pracovná skupina na základe identických kritérií.

⁴ „Dosiahnutie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa – Vybudovanie dôvery vo vnútorný trh“ COM(2013) 138 v konečnom znení.

⁵ COM(2013) 139 v konečnom znení.

vnútroštátnymi orgánmi presadzovania v oblastiach, ktoré sú kľúčové pre spotrebiteľov.

Komisia tiež nedávno spustila informačnú a osvetovú kampaň s cieľom zvýšiť všeobecnú vedomosť o spotrebiteľských právach a možnosti presadzovania v rôznych oblastiach. Bude sa týkať niekoľkých členských štátov vrátane Grécka.

Záver

Európska komisia nemá právomoci na presadzovanie práva vo vzťahu k hospodárskym subjektom, ktorí možno porušili právne predpisy EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa, a nemôže posudzovať jednotlivé prípady medzi spotrebiteľmi a konkrétnymi obchodníkmi, čo si často vyžaduje posúdenie skutkového stavu.

Predkladateľka je preto vyzvaná predložiť vec kompetentnému gréckemu orgánu – ministerstvu pre rozvoj a konkurencieschopnosť, ktorého kontaktné údaje sú nasledovné:

Ministerstvo pre rozvoj a konkurencieschopnosť
Riaditeľstvo pre spotrebiteľskú politiku a ochranu.
Kaniggos Sq.
GR-10181 Athens
Tel: +30 210 3801507
Fax: +30 210 3841832
E-mail: info@efpolis.gr
www.efpolis.gr

Na účely získania vhodného právneho poradenstva, pokiaľ ide o činnosti, ktoré by mohla iniciovať s cieľom chrániť svoje individuálne práva, sa predkladateľka petície môže obrátiť aj na spotrebiteľské združenie. Zoznam národných spotrebiteľských organizácií v Grécku možno nájsť na tejto adrese po kliknutí na danú krajinu:

http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm